

نقش تعاملات اجتماعی در طراحی بناهای فرهنگی

هدیه رضازاده^{۱*}

۱- کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

چکیده:

فضا های فرهنگی به عنوان بخشی از فضاهای عمومی، افراد را درون سازمان های فضایی گوناگون به صورت اختیاری و برای انجام فعالیت های فرهنگی و اجتماعی گرد هم می آورند. این فضاها، محل مناسبی برای برقراری تعاملات اجتماعی محسوب می شوند و نقش مهمی در ایجاد و ارتقای تعاملات و ارتباط افراد با یکدیگر و زندگی اجتماعی آن ها دارند. با درک چگونگی ارتباط محیط انسان و روابط اجتماعی میان افراد می توان معماران و طراحان را در جهت طراحی مناسب چنین فضاهایی مخصوصا موزه ها یاری رساند. پژوهش حاضر به بررسی مفاهیم مربوط به موزه و بررسی بین کیفیت های فضایی و مفاهیم اجتماعی از جمله اجتماع پذیری در معماری و طراحی شهری و بکار گیری آن در طراحی فضاهای فرهنگی می پردازد.

واژه های کلیدی: معماری، تعاملات اجتماعی، فرهنگ، جامعه

۱-مقدمه :

با گسترش جوامع انسانی و ارتقای نیازهای اجتماعی بشری برای زندگی بهتر و محدودیت های فضاهای مسکونی برای انجام برخی از آن ها، ضرورت حضور در فضاهایی جمعی جهت انجام برخی از فعالیت های انسانی از اهمیت زیادی برخوردار شده است. تأمین نیاز انسان به ایجاد ارتباط با دیگران و در کنار جمع بودن مستلزم وجود فضاهای جمعی معین است و فضاهای عمومی قابلیت های متنوعی در این زمینه دارند. در فضاهای شهری که به عنوان بناهای عمومی معرفی شده اند و دارایی کاربرد هایی مشخص همچون فرهنگی، تجاری، خدماتی هستند، کمبود این گونه فضاها که میزانی از نیاز ها و خواسته های اجتماعی افراد را فراهم کنند، به چشم می خورد. این گونه فضاها باید علاوه بر دارا بودن ویژگی های یک فضای عمومی مطلوب، بستر مناسبی را برای فعالیت های جمعی و اجتماعی فراهم آورند. چنین فضاهایی در صورت وجود، اغلب فاقد طراحی مناسب و از پیش تعیین شده بدین منظور هستند؛ همچنین فضاهای اجتماع پذیری که بستر مناسبی را برای فعالیت های جمعی و اجتماعی فراهم آورند، نیستند تا بتوانند علاوه بر حضور و مانایی افراد گوناگون در بنا، باعث ترغیب به ایجاد تعاملات اجتماعی در این مکان ها شوند. پژوهش های گوناگونی در مورد چگونگی ارتباط بین محیط انسان ساخت و روابط اجتماعی از سوی افراد مختلف انجام گردیده است که با مطالعه پیکر بندی فضا و انتظام فضایی به چگونگی تعامل آن با ساختار های اجتماعی و رفتارها و فعالیت های کاربران فضا دست یافته اند (Hillier & Hanson, 1984). همچنین بر درک تعامل میان مردم و محیط ساخته شده و تبیین رابطه فرم و کارکرد تأکید شده است و بیان می دارند که بناها، فضا را سازماندهی می کنند و روابط و فعالیت های اجتماعی را در بیرون و

توضیحات مربوط به نویسنده: Email: ¹Hediye_Rezazadeh@yahoo.com